
Świat roślinny

Na obszarze powiatu występuje wiele gatunków roślin, pochodzących z różnych środowisk klimatycznych, które na tym terenie przetrwały tysiące lat, adaptując się do obecnie panujących warunków.

Są to często gatunki bardzo rzadkie w Polsce i Europie, a dla ich ochrony utworzono kilka rezerwatów przyrody, takich jak:

- Rezerwat "Jezioro Lisunie" w okolicy Mikołajek o pow. ok. 16 ha, obejmujący zarastające, śródleśne jezioro, ze stanowiskami rzadkich roślin wodnych i bagiennych (kłóć wiechowata, jeziorza giętka, grzybień północny),
- Rezerwat "Krutynia Dolna", o pow. ok. 970 ha, obejmujący dolny odcinek rz. Krutyni z jeziorami: Malinówko, Gardyńskie, Dłużec i Smolak, wraz z przylegającym do nich lasem, torfowiskami i łąkami,
- Rezerwat "Strzałowo", o pow. ok. 14 ha, utworzony dla zachowania fragmentu pierwotnego, mieszanego lasu Puszczy Piskiej. Rosnące tu sosny liczą ok. 150-200 lat, a ich wysokość sięga od 25 do 33 m,
- Rezerwat "Zakręt", o pow. ok. 106 ha, położony w pobliżu wsi Krutyń, utworzony w celu zachowania fragmentu lasu mieszanego, porastającego wzgórze morenowe, wśród których znajdują się trzy dystroficzne, zarastające śródleśne jeziora, otoczone torfowiskami wysokimi, z licznymi gatunkami reliktywnej roślinności. Na jednym z tych jezior znajdują się "pływające wyspy", utworzone z roślinności torfowiskowej i porośnięte karłowatymi sosnami,
- Rezerwat "Królewska Sosna", położony nad j. Mokrym, o pow. ok. 104 ha, utworzony w celu ochrony fragmentu naturalnego, ok. 200-letniego drzewostanu sosnowego, z domieszką dębów, brzozy i świerków oraz trzech dystroficznych jezior, z rzadkimi gatunkami roślinności torfowiskowej. Atrakcją rezerwatu jest obumarła sosna oraz dąb szypułkowy, nazywany "dębem Karola Małka".
- Rezerwat "Krutynia", o pow. ok. 273 ha, utworzony dla ochrony zróżnicowanego krajobrazu polodowcowego okolicy j. Krutyńskiego i górnego odcinka rz. Krutyni, wraz z otaczającym je lasem mieszanym. Osobliwością rezerwatu jest krasnorost, *Hildebrandtia rivularis* oraz gąbka słodkowodna *Euspongilla lacustris*, które porastają kamienie znajdujące się w rzece.
- Rezerwat "Pierwos", o pow. ok. 606 ha, chroniący zróżnicowane ekosystemy leśne, torfowiskowe i wodne w sercu Puszczy Piskiej. W obrębie rezerwatu ochroną objęto zarastające j. Pierwos, strumienie Pierwos i Gardynkę oraz uchodzący do j. Gardyńskiego odcinek rz. Krutyni.
- Rezerwat "Gązwa", o pow. ok. 114 ha, obejmujący rzadko już spotykane w Polsce torfowisko wysokie typu kontynentalnego, którego powierzchnię porastają karłowate sosny, osiągające wysokość 2-3 m.

Do najcenniejszych gatunków drzew i roślin tego obszaru można zliczyć:

- rośliny zespołów torfowiskowych, takie jak wierzba lapońska i borówkolistna, brzoza niska, bagno zwyczajne, turzyce,
- drzewa i rośliny typowe dla lasów środkowoeuropejskich: grab zwyczajny, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, wiąz górski, klon zwyczajny, lipa drobno i szerokolistna, jesion wyniosły, cis pospolity, buk zwyczajny, sasanka wiosenna, arnika górską,
- rośliny stepowe, takie jak goździk piaskowy, zawilec wielkokwiatowy, sparceta piaskowa, szczodrzeniec rozestany,
- rośliny świetlistych borów sosnowych: lepnica zielonawa, kulik sztywny, koniczyna łubinowata, dzwoniecznik wonny,
- rośliny wodne, wśród których najcenniejsze to grzybień północny, grzybień biały, grązele, osoka aloesowata.

Lasy na terenie Powiatu Mrągowskiego stanowią ok. 34% jego powierzchni. Jest to przede wszystkim zwarty kompleks Puszczy Piskiej, rozciągający się od j. Żyzdrój Wlk. i j. Mokrego na zachodzie, po j. Bełdany na wschodzie. Na północy linia kompleksu przebiega nieco na południe od drogi krajowej nr 16, na odcinku od Mrągowo do Mikołajek. Na południu Puszcza Piska wykracza daleko poza Krainę Wielkich Jezior i Poj. Mrągowskie, obejmując swoim zasięgiem znaczną część Równiny Mazurskiej.

W drzewostanie Puszczy, mającym charakter boru mieszanego, świeżego dominują sosna i świerk (ok. 80% wszystkich gatunków), natomiast wśród drzew liściastych najczęściej spotykane to dąb, olcha, jesion i leszczyna.
